

Л. М. Булава

Лукім'я

ЛУКІМ'Я – село Оржицького району Полтавської області. Лукім. сільс. раді підпорядк. села Дмитрівка, Загребля, Колодна, Нижній Іржавець, Чернета. Знаходиться на правому крутосхилі долини р. Сула (бас. [Дніпра](#)), за 136 км від обл. центру, за 20 км від райцентру та за 23 км від залізнич. роз'їзду Терни. Площа 3,11 км². За переписом насел. 2001, проживали 628 осіб; станом на 2016 – 689 осіб; переважно українці. У Л. і його околицях виявлено артефакти неоліт. (5–4 тис. до н. е.) і давньорус. часів. Нинішнє село згадується в Іпатіїв. літописі під 1178 як м. [Лукомль](#). У 13 ст. його зруйнували монголо-татар. війська. У 16 ст. тут знову відновилося поселення. До Люблін. унії 1569 воно входило до складу Київ. воєводства Великого князівства Литовського, відтоді було під владою Польщі (належало магнатам Вишневецьким, зокрема у Л. працювала їхня броварня). Жит. брали участь у селян.-козац. повстаннях поч. 17 ст. і Визв. війні під проводом Б. Хмельницького. 1648–49, 1658–61, 1663–1782 – сотенне містечко Лубен., 1649–58 – Полтав., 1661–63 – Кременчуц. полків Гетьманщини. У 2-й пол. 17 ст. двічі було зруйноване внаслідок татар. набігів, зокрема 1662 за участі Ю. Хмельницького. 1781–96 – містечко Київ. намісництва; 1796–1802 – Малорос., 1802–1925 – Полтав. губ. Від 1781 деякий час Л. перебувало у складі Хорол., згодом відійшло до Лубен. (скасов. 1923) пов. 1787 проживали 1103, 1859 – 973, 1910 – 1820 осіб. У 19 ст. щорічно проводилося 2 ярмарки (тривали від одного до двох тижнів), щотижня – базари. 1885 відкрито церк.-парафіял., 1912 – земську чотирикласну школи. 1899 зведено дерев'яну Успен. церкву (розібрана у 1940-х рр.). Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. Відтоді – село. Жит. потерпали від голодомору 1932–33 (встановлено імена 201 жертви), зазнали сталін. репресій. Від 23 вересня 1941 до 18 вересня 1943 – під нім.-фашист. окупацією. Нині працює с.-г. ТОВ «Лукім'я». У Л. – заг.-осв. школа, дитсадок; Будинок культури, б-ка; лікар. амбулаторія. На першій надзаплав. терасі Сули охороняється заповідне урочище Манілове (бори та субори). Встановлено пам'ятники закатованим нацистами жит. (18 осіб), воїнам-визволителям (понад 100 осіб) і воїнам-землякам (282 особи), які загинули під час 2-ї світової війни, пам'ятний знак жертвам голодомору. У серед. 19 ст. у містечко приїжджав Т. Шевченко, щоб замалювати давньорус. городище.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Лукім'я / Л. М. Булава // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-59166>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).